

➔ EEN FOTO VAN DE NEDERLANDSE WATERKWALITEIT ANNO NU

Onderzoekers van Ecofide en het RIVM brengen in opdracht van STOWA de toxiciteit van de Nederlandse wateren in kaart. Ecotoxicoloog Jaap Postma van Ecofide: 'We inventariseren in welke mate flora en fauna hinder ondervinden van aanwezige milieuverontreinigingen.'

➔ Watervlo als graadmeter voor oppervlaktewater

Het gaat best goed met de kwaliteit van het oppervlaktewater in Nederland. Zeker vergeleken met een halve eeuw geleden is het water schoner en verkeren flora en fauna in een veel betere conditie. Aan de waterkwaliteitsdoelen wordt echter nog niet voldaan. Het beleidsmatig streven is dan ook om de waterkwaliteit nog verder te verbeteren. Volgens Jaap Postma is daar alle reden toe: 'Met veel stoffen gaat het goed. Maar er zijn ook oude vervuilingen, zoals het zinkprobleem in De Kempen. En er zijn hardnekkige problemen. De intensieve land- en tuinbouw hebben gewasbeschermingsmiddelen nodig. Zolang je die gebruikt, vind je ze in de sloot.'

44 MILJOEN METINGEN

Om te kunnen bepalen hoe effectief (toekomstige) beleidsmaatregelen zijn, is er behoefte aan een bepaling van een referentietoestand van het Nederlandse oppervlaktewater. STOWA heeft Ecofide en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) hiertoe opdracht gegeven. De onderzoekers maken een kaart van Nederland

waarop zij de waterkwaliteit op dit moment aangeven. Dat doen zij op basis van een astronomische hoeveelheid data. Jaap Postma somt op: 'We verzamelen de langjarige chemische data van alle waterschappen. Het gaat om 44 miljoen metingen van in totaal 33 duizend locaties. Per locatie kun je een kleur geven aan de mate van vervuiling. Dan krijg je dus een kaart van 33.000 pixels.'

WATERVLOOÏEN

De onderzoekers drukken de vervuiling uit in 'toxische druk'. Dit is een maat voor de giftigheid van het totaal aan aangetroffen stoffen. Volgens Jaap Postma geeft dat een beter beeld van het effect van de vervuiling op de ecologie dan het antwoord op de vraag of stoffen onder de wettelijke norm blijven. Postma: 'Met normen hoor je vaak: van de 30 stoffen die we hebben gemeten zijn er 28 goed. Dus we hebben nog maar een paar probleempjes. Maar als je in dat water kooitjes met watervlooïen hangt en die zijn een week later allemaal dood, dan is het in één keer duidelijk.'

HANDIGE METHODE

De nulmeting dient om de doelmatigheid van het beleid te toetsen. Maar de data worden ook gebruikt door de Radboud Universiteit in Nijmegen, in een onderzoek naar de verwachte achteruitgang van watergebonden insecten - ook een project waarvan STOWA opdrachtgever is. Ecofide en het RIVM werken nauw samen met de Nijmegenaren: 'Zij gebruiken onze data en laten het weten als ze in de dataverwerking een handige methode hebben gevonden. We zeggen wel eens: wij maken de foto, zij de film.'

➔ Jaap Postma van Ecofide

